

Bild 1 Etanolemolekyl (wikimedia commons)

Etanol i PET-flaska

Inledning	Den här demonstrationen visar på att etanolångor är brännbara.																								
Material	95 % etanol eller T-Röd samt en PET – flaska, 1,5 dm ³ . Välj en tjockare returflaska med rak sida, inte svängd som en ”coca-cola”-flaska.																								
Riskbedömning	Det är en häftig reaktion som kräver lite träning. Eftersom etanol är brandfarligt används skyddsglasögon och personligt skyddsutrustning. <i>En fullständig riskbedömning görs av undervisande lärare.</i>																								
Utförande	<ol style="list-style-type: none"> 1. Häll några cm³ etanol i en tom PET-flaska, skruva på korken och skaka om. 2. Håll flaskan upp och ner ett tag så att all vätska rinner ner till korken. 3. Töm flaskan helt och skruva på korken igen. Detta måste göras snabbt så att inte etanolångorna försvinner. 4. Placera flaskan på ett fast underlag. 5. Öppna korken och för snabbt en brinnande tändsticka till flaskmynningen från sidan. 																								
Till läraren	Etanolångorna antänds med ett visslande, tjutande ljud och en hög eldkvast bildas.																								
Resultat	I tabellen nedan finns ett antal lösningsmedel och intervaller där risken är störst för explosion. När halten lösningsmedel är under eller över gränserna är risken mindre.																								
	<table border="0" style="margin-left: 40px;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Under</th> <th style="text-align: center;">Övre (Volym -% i luft)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aceton</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">12</td> </tr> <tr> <td>Bensin</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>Etanol</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">19</td> </tr> <tr> <td>Gasol</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">11</td> </tr> <tr> <td>Koloxid</td> <td style="text-align: center;">12</td> <td style="text-align: center;">72</td> </tr> <tr> <td>Metan</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">15</td> </tr> <tr> <td>Vätgas</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">72</td> </tr> </tbody> </table>		Under	Övre (Volym -% i luft)	Aceton	4	12	Bensin	2	9	Etanol	3	19	Gasol	4	11	Koloxid	12	72	Metan	8	15	Vätgas	5	72
	Under	Övre (Volym -% i luft)																							
Aceton	4	12																							
Bensin	2	9																							
Etanol	3	19																							
Gasol	4	11																							
Koloxid	12	72																							
Metan	8	15																							
Vätgas	5	72																							
Underlag för riskbedömning	Etanol: Fara, Brandfara, , H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga. P210, P233, P240, P241, P242, P243, P280, P370+P378, P403+P235 P501																								

Varning: Håll stadigt och luta er inte över flaskan! Flaskan blir varm (ljummen) och det bildas vatten i flaskan. Om det finns vätska (droppar) kvar i flaskan kanske etanolen bara brinner i mynningen på flaskan.